

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 11Co/391/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4112233235
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marta Molnárová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2016:4112233235.2

Rozhodnutie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Marty Molnárovej a členiek senátu JUDr. Dariny Vargovej a JUDr. Evy Šiškovej, v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpeného Fridrich Paľko, s.r.o., Grösslingova 4, Bratislava, proti odporcovi: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, Bratislava, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Levice č. k. 16C/278/2012-242 zo dňa 21. januára 2015 a proti uzneseniu Okresného súdu Levice č. k. 16C/278/2012-267 zo dňa 26. mája 2015, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e**.

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zo dňa 26. 05. 2015 č. k. 16C/278/2012-267 **p o t v r d z u j e**.

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa návrh zamietol a odporcovi náhradu trov konania nepriznal. Svoje rozhodnutie odôvodnil citáciou ustanovenia § 101 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (OSP), ustanovení § 3 ods. 1 písm. d/, 2, § 4 ods. 1 písm. a/, § 9 ods. 1, 2, § 15 ods. 1, § 16 ods. 1, § 17 ods. 1, 2, 3, § 19 ods. 1, 3 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení platnom a účinnom ku dňu 18. 11. 2010, kedy bola Okresnému súdu Nitra doručená žiadosť oprávneného na zmenu súdneho exekútora, ustanovenia § 44 ods. 6 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení platnom a účinnom do 31.08.2005 a ustanovenia § 238 ods. 1, 2 Exekučného poriadku. Uviedol, že navrhovateľ sa svojím návrhom domáhal voči odporcovi zaplata sumy vo výške 175,- eur z titulu majetkovej škody a sumy vo výške 940,44 eur z titulu nemajetkovej ujmy, keď v právnej pozícii oprávneného navrhol v exekučnom konaní súdному exekútorovi vykonať exekúciu pre svoju pohľadávku, ktorá vznikla neplnením záväzku vyplývajúceho zo zmluvy o úvere č. 4280163 dlžníkom A. D., nar. XX. XX. XXXX (povinným). Po prijatí návrhu na vykonanie exekúcie súdny exekútor prideliť registráciou exekučnej veci číslo EX 56/2004, predložil podaný návrh na vykonanie exekúcie spolu s exekučným titulom Okresnému súdu Nitra ako exekučnému súdu a požiadal ho o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Pre obavy o právny a faktický stav osud pohľadávky nútene vymáhanej súdnym exekútorom spísal dňa 18. 11. 2010 a podal postupom podľa § 44 ods. 8 Exekučného poriadku exekučnému súdu návrh na zmenu exekútora. Legitímne pritom očakával, že mu súd svojou činnosťou poskytne súdnu ochranu v zákonom predpokladanej kvalite a že dôjde k reálnej zmene exekútora v zákonom stanovenej

lehote 30 dní od doručenia tohto návrhu exekučnému súdu. K uvedenému však nedošlo, hoci podaný návrh spĺňal všetky formálne a materiálne podmienky ustanovené Exekučným poriadkom, pričom vec nevykazovala prvky nadmernej právnej zložitosti a nevyžadovala takú spoluprácu s účastníkmi konania, ktorá by mohla mať svojou komplexnosťou podstatný vplyv na čas potrebný k posúdeniu a rozhodnutiu. Opísaný postup exekučného súdu hodnotí navrhovateľ ako nesprávny a v rozpore s ust. § 44 ods. 7 Exekučného poriadku. V predmetnom prípade neexistovala okolnosť, ktorá by umožňovala exekučnému súdu postupovať nesústredene a so zbytočnými priet'ahmi tak, že k vydaniu rozhodnutia o zmene súdneho exekútora pristúpil až po veľmi dlhej dobe. Nečinnosť okresného súdu nie je ničím ospravedliteľná, pretože počas špecifikovaného obdobia nevykonával vo veci také úkony, ktoré mali smerovať k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa navrhovateľ v predmetnej veci počas súdneho konania nachádzal, čo je základným účelom práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky. O všetkých okolnostiach priebehu skutkového deja, ktorý vyústil do spôsobenej škody, sa dozvedel po doručení uznesenia exekučného súdu zo dňa 17. 04. 2012 o zmene súdneho exekútora. Z dôvodu nesprávneho úradného postupu si preto uplatňuje náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy v peniazoch. Majetková škoda bola vyčíslená vo výške 175,- eur. Predstavuje sumu 70,- eur za správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnancov pomocou informačného systému, sumu 40,- eur za udržiavanie a správu informačného systému, sumu 50,- eur za administratívu listín a komunikáciu s pôvodným súdnym exekútorom a sumu 15,- eur za administratívne spracovanie textov urgencií, na poštovné a telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním a kontrolou stavu konania na exekučnom súde. Nemajetkovú ujmu vo výške 940,44 eur si navrhovateľ uplatnil ako primeranú náhradu za vnútorné zásahy do spoločnosti, ovplyvňovanie podnikateľského plánovania a rozhodovania, za porušenie jeho práv, stratu legitímnych očakávaní, že nastane v zákonom čase stav predpokladaný zákonom, stratu dôvery v právo a spravodlivé riešenie veci a vyvolanie rizík ohrozujúcich konečné vymoženie pohľadávky. Výpočet nároku uskutočnil alikvotným pomerom 55,32 eur za každý mesiac omeškania v činnosti exekučného súdu na základe aplikácie doktríny Ústavného súdu Slovenskej republiky, teda 663,88 eura za rok deleno 12 mesiacov v roku, čo predstavuje 55,32 eura za mesiac, pričom v danej veci bol exekučný súd nečinný viac ako 516 dní.

Súd prvého stupňa zo spisu Okresného súdu Nitra sp. zn. 7Er/1/2004 zistil, že dňa 09. 01. 2004 bola Okresnému súdu Nitra doručená žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie pod č. EX 56/04 v exekučnej veci oprávneného POHOTOVOST, s.r.o., proti povinnému: A. D., nar. XX. XX. XXXX, pre vymoženie istiny vo výške 9.120,- Sk s príslušenstvom, a to na základe návrhu oprávneného a exekučného titulu, ktorým bola notárska zápisnica spísaná notárom JUDr. Ondrejom Ďuriačom dňa 14. 10. 2003. Okresný súd Nitra poveril súdneho exekútora vykonaním tejto exekúcie poverením zo dňa 16. 01. 2004. Dňa 18. 11. 2010 bol Okresnému súdu Nitra doručený návrh oprávneného na zmenu súdneho exekútora, ktorým žiadal exekučný súd poveriť vykonaním prebiehajúcej exekúcie JUDr. Rudolfa Krutého. Exekučný súd zaslal predmetný návrh súdnemu exekútorovi JUDr. Ľubomírovi Pekárovi prípisom zo dňa 26. 11. 2010 a vyzval ho, aby sa k nemu v lehote 21 dní vyjadril, vyčísлил trovy exekúcie a pripojil aj exekučný spis pod č. EX 56/2004. Vyžiadaný exekučný spis s vyčíslením trov exekúcie bol Okresnému súdu Nitra doručený dňa 08. 02. 2011. K návrhu na zmenu súdneho exekútora Dr. Pekár uviedol, že s ním súhlasí a uplatnil si náhradu trov exekúcie vo výške 40,70 eur, na ktorých zaplatenie žiadal zaviazat' oprávneného. Uznesením zo dňa 17. 04. 2012 č. k. 7Er/1/2004-21 súd návrh na zmenu súdneho exekútora zamietol, vyhlásil exekúciu za neprípustnú a zastavil ju a oprávnenému uložil povinnosť zaplatiť súdnemu exekútorovi trovy exekúcie v sume 40,70 eur. Proti všetkým výrokom podal odvolanie oprávnený v zákonnej lehote. Krajský súd v Nitre uznesením zo dňa 20. 12. 2013 č. k. 8CoE/141/2013-58 medziasom podané návrhy oprávneného na prerušenie konania zamietol a napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konanie.

Konštatoval, že za nesprávny úradný postup, v dôsledku ktorého vznikla navrhovateľovi škoda, navrhovateľ považoval nevydanie rozhodnutia o zmene súdneho exekútora v exekučnej veci vedenej u súdneho exekútora pod č. EX 56/2004 do 30 dní odo dňa doručenia tohto návrhu exekučnému súdu. Navrhovateľ v tejto súvislosti poukázal na to, že predmetom návrhu zo dňa 18. 11. 2010 bolo rozhodnuté až po uplynutí zákonnej lehoty, pričom exekučný súd bol bezdôvodne nečinný viac ako 516 dní a neexistovala okolnosť, ktorá by umožňovala exekučnému súdu postupovať nesústredene a so zbytočnými priet'ahmi.

Uviedol, že dôvodom zrušenia uznesenia súdu prvého stupňa zo dňa 17. 04. 2012 uznesením Krajského súdu v Nitre zo dňa 20. 12. 2013 bola skutočnosť, že sa súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozhodnutia nezaoberal vykonateľnosťou notárskej zápisnice ako exekučného titulu a ani tým, či splnomocnenie udelené povinným Mgr. Kušnírovi ako osobe zjavne konajúcej za oprávneného (veriteľa) a jeho obsah je platným právnym úkonom a uznanie dlhu na základe takto udeleného plnomocenstva v notárskej zápisnici je platným právnym úkonom s prihliadnutím na § 22 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

Skutočnosť, že exekučný súd podrobil zmluvu o úvere a notársku zápisnicu súdnemu prieskumu a zároveň rozhodol o návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora predstavuje zákonný a súčasne logický postup exekučného súdu, zvlášť, keď dôvody ich absolútnej neplatnosti mali mať za následok vyhlásenie exekúcie za neprípustnú a jej následné zastavenie. Navrhovaná zmena súdneho exekútora sa tak v tomto štádiu konania javila súdu prvého stupňa ako bezpredmetná a zamietnutie podaného návrhu bolo len nevyhnutným dôsledkom nemožnosti pokračovať v začatej exekúcii. Na uvedenom nič nemení ani to, že odvolací súd nepovažoval tieto dôvody za dostatočné a uložil súdu prvého stupňa podrobiť notársku zápisnicu súdnemu prieskumu aj z iných právne významných hľadísk, ktoré v zrušenom uznesení zjavne absentovali. Pokiaľ ide o namietané nerozhodnutie exekučného súdu v zákonnej lehote 30 dní, poznamenal, že súd bol s poukazom na ust. § 238 ods. 1, 2 Exekučného poriadku viazaný ust. § 44 ods. 6 Exekučného poriadku v znení platným do 31. 08. 2005, ktoré lehotu na rozhodnutie exekučného súdu o návrhu na zmenu súdneho exekútora neurčuje. Navrhovateľ v konaní nepreukázal, že by musel za obdobie od podania návrhu na zmenu súdneho exekútora až do jeho rozhodnutia o ňom vynaložiť osobitné náklady na správu pohľadávky, na udržiavanie a správu informačného systému, na administratívne spracovanie textov urgencií adresovaných exekučnému súdu, na publikačné výdaje spojené s vyhotovením urgencií adresovaných exekučnému súdu, na poštovné a telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním a kontrolou stavu konania na exekučnom súde. V exekučnom spise sa žiadne urgencie a ani žiadosti o informácie o stave konania nenachádzajú.

O trovách konania súd rozhodol s poukazom na § 142 ods. 1 veta prvá, § 151 ods. 1, 2 OSP a odporcovi úspešnému v konaní nepriznal náhradu trov konania z dôvodu, že odporca si síce náhradu trov konania od navrhovateľa uplatnil, no nevyčísľil ich ani v lehote troch pracovných dní od vyhlásenia rozsudku a zo spisu mu žiadne trovy nevyplývali.

Proti rozsudku podal odvolanie navrhovateľ, ktorý ho navrhol zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie. Namietal, že sa mu ako účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, skutočnosť, že súd prvého stupňa vec nesprávne právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav, neúplné zistenie skutkového stavu veci a nesprávne právne posúdenie veci súdom prvého stupňa. Ďalej namietal, že súd prvého stupňa rozhodol v merite veci na základe úpravy obsiahnutej v ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z., pričom v právnom štáte a osobitne v spravodlivom konaní nie je možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenia zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Mal za to, že ak súd založil svoje rozhodnutie na takejto neprípustnej interpretácii, dopustil sa nesústredeného postupu, ktorý má dôsledok v nesprávnosti súdneho rozhodnutia, ktoré musí byť zrušené. Poznamenal, že súd prvého stupňa nevyvetlil, prečo zastával názor, že účastníkom konania nevznikol stav právnej neistoty. V danej veci vytvoril zákonodarca legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty, ktorú exekučný súd ignoroval a posunul trvanie právnej neistoty do času, ktorý je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Mal za to, že súdu neprináleží polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami, ale má aplikovať platné právo a akékoľvek úvahy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno založiť meritórne rozhodnutie. Ďalej uviedol, že súd svojimi úvahami úplne neguje doposiaľ vytvorenú a stabilizovanú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu. Poznamenal, že ako dôkaz o vzniku škody spoločnosti POHOTOVOSTĽ, s.r.o. predložil Znalecký posudok č. 1/2014, ktorý vypracoval Znalecký ústav Ekonomickej univerzity v Bratislave a ktorým je jednoznačne preukázané, že nesprávny úradný postup mal na neho negatívny dopad a objektívne spôsobil zníženie jeho majetku, a to v posudku určenej výške.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP), po zistení, že odvolania boli podané včas účastníkom konania (§ 204 ods. 1, § 201 OSP) proti rozhodnutiam, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 201 OSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (ust. § 214 ods. 2 OSP), s verejným

vyhlásením pri splnení podmienok podľa § 156 ods. 3 OSP, preskúmal rozhodnutia v napadnutom rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní (§ 212 ods. 1 OSP) a rozsudok okresného súdu a uznesenie okresného súdu ako vecne správne potvrdil (§ 219 ods. 1 OSP).

Podľa § 212 ods. 1 OSP, odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný.

Podľa § 219 ods. 1, 2 OSP, odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Podľa § 9 ods. 1, 2 zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov účinnom v čase začatia konania, štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné preťahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb. Právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 17 ods. 1, 2 vyššie citovaného zákona, uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

V prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Podľa § 44 ods. 6 zák. č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení platnom a účinnom do 31. 08. 2005, ak oprávnený požiada súd o zmenu exekútora a súd po vyjadrení exekútora žiadosti oprávneného vyhovie, vykonaním exekúcie poverí súd exekútora, ktorého navrhne oprávnený, a vec mu písomne postúpi. Účinky pôvodného návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie zostávajú zachované. Odmena pôvodného exekútora sa však vypočíta tak, ako keby došlo k zastaveniu exekúcie.

Žalobca namietal nesprávne právne posúdenie a nesprávny úradný postup spočívajúci v tom, že v exekučnom konaní, kde bol oprávneným, nerozhodol súd o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenej 30-dňovej lehote.

Nesprávnym právnym posúdením veci sa rozumie omyl súdu pri aplikácii práva. O omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť, alebo ak použil síce správny právny predpis, ale ho nesprávne vyložil.

Úlohou odvolacieho súdu bolo zistiť, či súd prvého stupňa na zistený skutkový stav správne aplikoval príslušné právne predpisy.

Oboznámením sa s obsahom spisu, výsledkami vykonaného dokazovania, zisteným skutkovým stavom odvolací súd zistil, že súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav veci a správne aplikoval ust. § 9 ods. 1, 2 zákona č. 514/2003 v znení účinnom do 31. 12. 2012. Z rozhodnutia súdu prvého stupňa nevyplýva tvrdenie žalobcu, že súd prvého stupňa poukazuje aj na ust. § 9 ods. 2 v znení účinnom od 01. 01. 2013. Námetka žalobcu nebola v danom prípade opodstatnená. Odvolací súd uvádza, že je možné sa so žalobcom stotožniť iba v tom, že uvedené ustanovenie zákona č. 514/2003 Z. z. bolo zavedené do tohto zákona zákonom č. 412/2012 Z. z. s účinnosťou od 01. 01. 2013 a nie je možné aplikovať toto znenie na právne vzťahy, pri ktorých malo dôjsť k zodpovednostnému vzťahu medzi účastníkmi konania pred účinnosťou tohto zákonného ustanovenia (§ 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z.), pretože by išlo o retroaktivitu pri aplikácii právneho predpisu.

Podľa názoru odvolacieho súdu, súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav a z takto zisteného skutkového stavu vyvodil i správny právny záver a svoje rozhodnutie vo veci samej náležite a správne odôvodnil. Odvolací súd sa stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia vo veci samej v tom smere, že navrhovateľ v predmetnej veci nepreukázal splnenie zákonom stanovených podmienok na priznanie uplatneného nároku na náhradu škody a nemajetkovej ujmy (predovšetkým nepreukázal samotný vznik škody a nemajetkovej ujmy), a preto s poukazom na ust. § 219 ods. 2 OSP sa v odôvodnení tohto rozhodnutia obmedzil iba na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia bez toho, aby odvolací súd tieto dôvody opakoval.

Podmienkami priznania nároku na náhradu škody je preukázanie existencie nesprávneho úradného postupu, škoda a príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a škodou. Okrem nepreukázania nesprávneho úradného postupu žalobca nepreukázal ani vzniknutú škodu (neuniesol dôkazné bremeno jej preukázania, pretože na to nestačí len samotné tvrdenie žalobcu, že mu nejaké náklady vznikli) a nepreukázal ani nemajetkovú ujmu a ani príčinnú súvislosť medzi týmito atribútmi, pretože nepreukázal ani ich samotnú existenciu.

Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa ako hmotnoprávnu, tak aj procesnoprávnu oblasť. Odvolací súd musí preto preskúmať nielen zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté konanie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania, tak aj dôvodmi podaného odvolania (ktoré účastník môže meniť a dopĺňať len do uplynutia odvolacej lehoty). Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvacej činnosti odvolacieho súdu. Ustanovenie § 212 ods. 2 OSP vymedzuje výnimky, kedy odvolací súd nie je viazaný rozsahom podaného odvolania. Ide o výnimky len vo vzťahu k rozsahu podaného odvolania, pričom dôvodmi podaného odvolania je odvolací súd viazaný vždy. Na vady konania pred súdom prvého stupňa prihliadne odvolací súd len vtedy, ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. To znamená, že pokiaľ sa v konaní pred súdom prvého stupňa síce vyskytli vady, ktoré ale nemali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, potom odvolací súd na tieto vady neprihliadne.

Podľa ust. § 44 ods. 6 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) v znení platnom a účinnom do 31. 08. 2005 musí súd pri rozhodovaní o návrhu na zmenu exekútora realizovať viaceré procesné úkony súvisiace s rozhodnutím o zmene exekútora, pričom toto ustanovenie neurčovalo lehotu na rozhodnutie exekučného súdu o návrhu na zmenu súdneho exekútora. Z exekučného spisu vyplýva, že dňa 09. 01. 2004 bola Okresnému súdu Nitra doručená žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie pod č. EX 56/04 v exekučnej veci oprávneného POHOTOVOSTĚ, s.r.o., proti povinnému: A. D., nar. XX. XX. XXXX, pre vymoženie istiny vo výške 9.120,- Sk s príslušenstvom, a to na základe návrhu oprávneného a exekučného titulu, ktorým bola notárska zápisnica spísaná notárom JUDr. Ondrejom Ďuriačom dňa 14. 10. 2003. Okresný súd Nitra poveril súdneho exekútora vykonaním tejto exekúcie poverením zo dňa 16. 01. 2004. Dňa 18. 11. 2010 bol Okresnému súdu Nitra doručený návrh oprávneného na zmenu súdneho exekútora, ktorým žiadal exekučný súd poveriť vykonaním prebiehajúcej exekúcie JUDr. Rudolfa Krutého. Exekučný súd zaslal predmetný návrh súdnemu exekútorovi JUDr. Ľubomírovi Pekárovi prípisom zo dňa 26. 11. 2010 a vyzval ho, aby sa k nemu v lehote 21 dní vyjadril, vyčíslil trovy exekúcie a pripojil aj exekučný spis pod č. EX 56/2004. Vyžiadaný exekučný spis s vyčíslením trov exekúcie bol Okresnému súdu Nitra doručený dňa 08. 02. 2011. K návrhu na zmenu súdneho exekútora Dr. Pekár uviedol, že s ním súhlasí a uplatnil si náhradu trov exekúcie vo výške 40,70 eur, na ktorých zaplatenie žiadal zaviazat' oprávneného. Uznesením zo dňa 17. 04. 2012 č. k. 7Er/1/2004-21 súd návrh na zmenu súdneho exekútora zamietol, vyhlásil exekúciu za neprípustnú a zastavil ju a oprávnenému uložil povinnosť zaplatiť súdnemu exekútorovi trovy exekúcie v sume 40,70 eur. Proti všetkým výrokom podal odvolanie oprávnený v zákonnej lehote. Krajský súd v Nitre uznesením zo dňa 20. 12. 2013 č. k. 8CoE/141/2013-58 medzičasom podané návrhy oprávneného na prerušenie konania zamietol a napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konanie.

Nebolo preukázané tvrdenie navrhovateľa, že o žiadosti na zmenu súdneho exekútora bolo rozhodnuté s omeškaním až 516 dní od jej podania, nakoľko ust. § 44 ods. 6 platnom a účinnom do 31. 08. 2005 lehotu na rozhodnutie exekučného o návrhu na zmenu súdneho exekútora neurčovalo.

Odvolací súd, k tvrdeniu navrhovateľa, že nesprávny úradný postup mal spočívať v nedodržaní zákonnej lehoty stanovenej na rozhodnutie o zmene exekútora, poukazuje na závery Ústavného súdu SR uvedených v rozhodnutí č. IV. ÚS 606/2012. Ústavný súd SR okrem iného zdôraznil, že aj niekoľkomesačná nečinnosť súdu nemusí zakladať porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Poukázal na to, že navrhovateľ podával žiadosti o udelenie poverenia hromadne, teda zaťažoval súd v rovnakom čase väčším počtom podaní, a preto musel počítat s určitým technicko-administratívnym zdržaním na strane súdu, ktoré spôsobilo, že o jeho žiadosti bolo rozhodnuté s určitým časovým odstupom, čo je ústavne akceptovateľné.

Pod odňatím možnosti konať pred súdom treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkovi konania odnímajú tie procesné práva, ktoré mu zákon priznáva. Vzhľadom na to, že žiadny právny predpis nešpecifikuje pojem "odňatie možnosti konať pred súdom", vo všeobecnosti ním treba rozumieť taký postup súdu, ktorý znemožňuje účastníkovi konania realizáciu procesných práv a právom chránených záujmov, priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom na zabezpečenie svojich práv a oprávnených záujmov. Postup súdu, ktorým sa účastníkovi konania odňala možnosť konať pred súdom zakladá porušenie práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (porovnaj napr. III. ÚS 156/06, III. ÚS 331/04, II. ÚS 174/04).

Podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach a záväzkoch.

Podľa ustálenej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky, zmyslom a účelom základného práva na súdnu a inú ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR (aj čl. 6 ods. 1 vyššie citovaného Dohovoru) je zaručiť každému reálny prístup k súdu. Tomu zodpovedá povinnosť všeobecného súdu vo veci konať a rozhodnúť (napr. I. ÚS 62/97, II. ÚS 26/96). K porušeniu základného práva na súdnu ochranu by došlo vtedy, ak by komukoľvek bola odmietnutá možnosť domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a ak by súd odmietol konať a rozhodovať o podanom návrhu fyzickej alebo právnickej osoby (napr. I. ÚS 35/98).

V danej veci odvolací súd nezistil, že by v tejto exekučnej veci došlo k sťažnostiam na prieťahy v konaní, k disciplinárnemu postihu sudcu alebo k vydaniu právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva alebo Ústavného súdu SR, kedy by prieťahy v konaní boli konštatované. Otázku, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov garantované čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, je kompetentný iba Ústavný súd SR a nie všeobecný súd v zmysle nálezu I. ÚS 41/02. S týmto názorom sa odvolací súd stotožňuje a tiež dospel k záveru, že ak nebol splnený základný predpoklad zodpovednostného vzťahu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci (nesprávny úradný postup), nemal dôvod zaoberať sa ďalšími námietkami odvolateľa, ani ďalšími atribútmi vzniku škody (štyri zákonné podmienky) a nemajetkovej ujmy uplatnenej odvolateľom podanou žalobou. Podľa ustálenej judikatúry nesprávny úradný postup nemôže mať svoj bezprostredný výraz vo vydanom rozhodnutí.

Súd je toho názoru, že súd prvého stupňa riadne odôvodnil svoje rozhodnutie v ústavnom a zákonom procesnoprávnom a hmotnoprávnom rámci (v súlade s nálezom napr. Ústavného súdu SR I ÚS 241/07, I ÚS 342/2010 a pod.). Procesnoprávny rámec predstavujú predovšetkým princípy riadneho a spravodlivého procesu (článok 46 a nasl. Ústavy SR a článok 6 ods. 1 Dohovoru), ktoré vylučujú ľubovôľu pri rozhodovaní, lebo povinnosťou súdu je presvedčivo a správne vyhodnotiť dôkazy a svoje rozhodnutie náležite odôvodniť. Žalobou napadnuté rozhodnutie v dostatočnej miere uvádza dôvody, na ktorých sa výrok rozhodnutia zakladá.

Pri riadnom a dôslednom oboznámení sa s rozsudkom okresného spisu je zrejmé a nepochybné, že všetky otázky všeobecne namietané odvolateľom v odvolaní boli už súdom prvého stupňa vysvetlené. Odvolací súd nepovažuje rozhodnutie súdu prvého stupňa za vnútorne rozporné. K záveru súdu prvého

stupňa o rozpore exekučného titulu so zákonom sa odvolací súd s rozhodnutím súdu prvého stupňa v plnom rozsahu stotožňuje a poukazuje v tejto otázke na ustálenú judikatúru NS SR (pozri napr. rozhodnutia NS SR, sp. zn. 6Cdo 6/2013, R 46/2012 - 3Cdo 146/2011, 6Cdo105/2011).

S poukazom na vyššie uvedený záver súdu prvého stupňa, ktorý urobil a ustál vo svojom rozhodnutí, zodpovedá zásadám logického myslenia a správneho uváženia a je v súlade so zákonom. Z týchto dôvodov bolo potrebné rozhodnúť tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku tak, že rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny podľa § 219 ods. 1, 2 OSP potvrdil.

K druhému výroku tohto rozsudku odvolací súd uvádza, že napadnutým uznesením súd prvého stupňa uložil navrhovateľovi, aby v lehote 10 dní od doručenia tohto uznesenia zaplatil súdny poplatok za odvolanie proti rozsudku vydanému vo veci samej a súdny poplatok za vyhotovenie rovnopisu odvolania podaného elektronicky, ktoré sú 20,- + 3,- eurá, a to podľa položky č. 7a Sadzobníka súdnych poplatkov zákona č. 71/1992 Zb. v platnom znení v spojení s § 6 ods. 2 tohto zákona a položky č. 20a Sadzobníka súdnych poplatkov zákona č. 71/1992 v platnom znení.

Proti uzneseniu podal odvolanie navrhovateľ, ktorý ho navrhol zrušiť. Namietal, že napadnuté uznesenie neobsahuje podstatnú náležitosť, a to odôvodnenie, čo je, i s poukazom na rozhodnutie Krajského súdu v Žiline č. k. 8Co 295/2013, dôvodom na zrušenie tohto uznesenia o uložení povinnosti zaplatiť súdny poplatok za odvolanie. Uviedol, že podľa položky č. 7a Sadzobníka súdnych poplatkov sa poplatok vyrubuje za žalobu na náhradu škody spôsobenej nezákonným úradným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom. Ako vyplýva z tejto definície spoplatneného úkonu, spoplatneniu podlieha len podanie žaloby na náhradu škody, ale nie ďalšie úkony vo veci samej, ako sú odvolanie, dovolanie a pod., ako je tomu pri položke 1 Sadzobníka súdnych poplatkov. Konštatoval, že podal odvolanie proti rozsudku, a nie žalobu. Súd nie je oprávnený svojvoľne rozširovať okruh úkonov podliehajúcich súdnemu poplatku, preto navrhovateľ nemôže byť vyzvaný na platenie súdneho poplatku za podané odvolanie. Poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. 03. 2007 v konaní pod sp. zn. 4 Cdo 39/2007, v zmysle ktorého "za súdne konania, ktoré nie sú uvedené v Prílohe zákona č. 71/1992 Zb. (Sadzobník súdnych poplatkov) sa súdne poplatky nevyberajú; v takomto prípade poplatková povinnosť nevzniká a analogické určenie výšky súdneho poplatku neprichádza do úvahy". Zdôraznil, že v prílohe zákona č. 71/1992 Zb. (Sadzobník súdnych poplatkov) nie je jasne a jednoznačne stanovená poplatková povinnosť za podanie odvolania voči rozhodnutiu súdu o žalobe na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom. Namietal, že poplatková povinnosť mu bola uložená v rozpore so zákonom č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov v prípade, keď ju nemal. Ďalej uviedol, že použitie analógie legis je v prípadoch vyrubenia súdneho poplatku vzhľadom na čl. 59 ods. 2 Ústavy SR vylúčené. Ak je účastníkovi konania v rozpore s vyššie citovaným zákonom ukladaná poplatková povinnosť tam, kde ju nemá, predstavuje takýto zásah zo strany štátu spravidla i zásah do jeho základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, ale rovnako tak porušenie čl. 12 ods. 1, no najmä čl. 13 ods. 1 písm. a/ Ústavy SR, podľa ktorého povinnosti možno ukladať zákonom alebo na základe zákona, v jeho medziach a pri zachovaní základných práv a slobôd. Ďalej navrhovateľ v podanom odvolaní poukázal na ust. § 18ca zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov, v zmysle ktorého z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. 09. 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. 09. 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. 09. 2012. V danom prípade bola žaloba podaná pred 01. 10. 2012, konanie sa teda začalo pred účinnosťou zákona č. 286/2012 Z. z. a preto je nutné v súvislosti s podaným odvolaním aplikovať právny stav platný do 30. 09. 2012. Do 30. 09. 2012 bolo podľa ust. § 4 ods. 1 písm. k/ zákona o súdnych poplatkoch konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom od poplatku vecne oslobodené. Navrhovateľ poukázal na to, že Okresný súd Komárno a Okresný súd Rimavská Sobota pristúpil k zrušeniu uznesení o uložení povinnosti zaplatiť súdny poplatok za podané odvolanie podľa položky 7a (uznesenie zo dňa 16. 10. 2013 v konaní pod sp. zn. 8C 842/2012 a uznesenie zo dňa 03. 01. 2014 v konaní pod sp. zn. 16C/174/2012). Na podporu svojich tvrdení poukázal na časť zápisnice z rokovania občianskoprávneho kolégia Krajského súdu v Banskej Bystrici, ktoré sa uskutočnilo dňa 27. 11. 2013, kde sa rozoberala otázka vzniku poplatkovej povinnosti podľa položky 7a Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov.

Odvolací súd odvolaniu navrhovateľa nevyhovел z dôvodu, že súdne poplatky sa vyberajú za jednotlivé úkony alebo konanie súdov, ak sa vykonávajú na návrh a za úkony orgánov štátnej správy súdov a prokuratúry uvedené v sadzobníku súdnych poplatkov a poplatku za výpis z registra trestov, ktorý tvorí prílohu zákona č. 71/1992 Zb. Účelom súdnych poplatkov je aspoň čiastočná úhrada nákladov spojených so súdnym konaním zo strany účastníkov konania. Poplatníkom je navrhovateľ poplatkového úkonu, ak je podľa sadzobníka ustanovený poplatok z návrhu. V odvolacom konaní je poplatníkom ten, kto podal odvolanie. Poplatková povinnosť vzniká podaním návrhu, odvolania a dovolania alebo žiadosti na vykonanie poplatkového úkonu, ak je poplatníkom navrhovateľ, odvolateľ a dovolateľ. Sadzba poplatku je uvedená v sadzobníku percentom zo základu poplatku alebo pevnou sumou. Ak je sadzba poplatku ustanovená za konanie, rozumie sa tým konanie na jednom stupni. Poplatok podľa rovnakej sadzby sa vyberá i v odvolacom konaní vo veci samej.

Odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že súd prvého stupňa správne postupoval, keď navrhovateľovi vyrubil súdny poplatok v sume 20,- + 3,- eurá podľa položky č. 7a Sadzobníka súdnych poplatkov zákona č. 71/1992 Zb. v platnom znení v spojení s § 6 ods. 2 tohto zákona a položky č. 20a Sadzobníka súdnych poplatkov zákona č. 71/1992 v platnom znení za odvolanie proti rozsudku vydanému vo veci samej a za vyhotovenie rovnopisu odvolania podaného elektronicky. Na zdôraznenie správnosti napadnutého uznesenia odvolací súd konštatuje, že do 30. 09. 2012 bolo súdne konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom podľa ustanovenia § 4 ods. 1 písm. k/ zákona č. 71/1992 Zb. oslobodené od poplatku, avšak od 01. 10. 2012 bolo predmetné ustanovenie zrušené. Keďže odvolacie konanie v danej veci začalo podaním odvolania, ktoré bolo doručené súdu prvého stupňa dňa 04. 03. 2015, nemožno na odvolacie konanie aplikovať ustanovenie § 4 ods. 1 písm. k/ zákona č. 71/1992 Zb. v znení účinnom do 30. 09. 2012 (v zmysle prechodného ustanovenia § 18ca zákona č. 71/1992 Zb.), ale ustanovenia zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov účinné v čase začatia odvolacieho konania.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené v druhom výroku výrokovej časti tohto rozsudku a uznesenie súdu prvého stupňa zo dňa 26. 05. 2015 č. k. 16C/278/2012-267 podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správne potvrdil.

Úspešný odporca si v odvolacom konaní trovy neuplatnil (nepodal návrh), a preto mu odvolací súd podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 151 ods. 1 OSP náhradu trov konania nepriznal.

O veci senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.